

Dezavantajele vechiului sistem de certificare medicală a personalului aeronautic sunt:

- *reglementări medicale foarte stricte,*
- *relațiile pilot – medic bazate pe neîncredere,*
- *prevalența factorului subiectiv în expertizarea medicală a personalului aeronautic.*

În concluzie doresc să menționez, că securitatea zborurilor aeriene nu este o opțiune, ci este o necesitate. Ameliorarea esențială a stării de sănătate a personalului aeronautic presupune asocierea schimbărilor rapide cu tradițiile existente, care obligă la eforturi susținute în plan organizațional, profesional și științific, pentru dezvoltarea acestei ramuri noi a medicinei în Republica Moldova, care este medicina aviatică.

Bibliografie

1. Положение о медицинских учреждениях Гражданской Авиации и должностные инструкции врачей Гражданской Авиации, Москва, “ Воздушный Транспорт”, 1987.
2. Reglementările Aeronautice Civile, RAC-APL 3, Autorizarea personalului aeronautic (Cerințe medicale), A.S.A.C. RM, Chișinău, Ediția 01/octombrie 1999.
3. Macri M., Răduică C., Compendiu de Medicină Aerospațială, București 2002.
4. JAR-FCL 3 – Flight Crew Licensing (Medical), Joint Aviation Authorities, 1 decembrie 2006.

INVALIDITATEA PRIN TULBURĂRI MENTALE ȘI DE COMPORTAMENT CA PROBLEMA MEDICO-SOCIALĂ

Larisa Spinei

Summary

Mental and behavior disorders' disability as a medical-social problem

The paper presents a integral study based on official statistics data about an mental disablement population in the Republic of Moldova during the years 2000 – 2008. The study showed analysis of the level and structure of disablement for gender, ages and district.

Întroducerea

Bunăstarea omului reflectă calitatea vieții și include aspecte multilaterale: fizice, psihologice, profesionale, starea sănătății și altele.

Starea de sănătate poate fi caracterizată prin abilitățile vitale ce țin de comportament, comunicare, locomotore, de autoservire, de aptitudinea a corpului, de dexteritate, de activitatea profesională și situațională. Reducerea acestor abilități duce la dizabilitatea. Dizabilitatea poate fi caracterizată ca o deviere de la normele capacităților obișnuite ale omului la nivelul individual și social. Termenul de „persoane cu dizabilități” este folosit în majoritatea țărilor. În unele țări, inclusiv și în Republica Moldova, încă se utilizează termenul „invalid”. După OMS persoana cu dizabilități se consideră persoana care, în legătură cu limitarea parțială sau totală a abilităților vitale, are nevoie de asistență și protecție socială, fiind recunoscută în mod oficial de către organele de Expertiză medicală a vitalității.

În Republica Moldova invaliditatea primară se referă la femeile în vârstă de la 18 până la 57 de ani și la bărbați – de la 18 până la 62 de ani. Invaliditatea la copii se stabilește în vârstă de la 0 până la 18 ani de Consiliile Medicale Consultative a IMSP, după vârstă de 18 ani acești copii sunt examinați în cadrul Consiliilor de Expertiza Medicală a Vitalității și formează o categoria „invalidi din copilărie”.

Material și metode

Este îndeplinit studiul descriptiv a invalidității primare prin tulburări mentale și de comportament în Republica Moldova în perioada anilor 2000 – 2008. În baza datelor statistice

oficiale a Consiliilor de Expertiza Medicală a Vitalității (F/e – 28 și F/e – 29) este îndeplinită analiza în funcție de numărul de cazuri după forme nozologice și gradul de invaliditate. În scopul studierii invalidității primare în funcție de mediul de reședință, gen, grupele de vârstă și forme nozologice.: Au fost prelucrate 6775 de dosare bolnavilor ce dețin grad de invaliditate prin tulburări mintale și de comportament.

Rezultatele obținute

Scopul acestui articol se referă la analiza invalidității primare prin tulburări mentale și de comportament. Acest profil este creat de patru patologii: retard mental, schizofrenie, epilepsie, tulburări de personalitate și de comportament datorită leziunilor organice.

Din numărul total de invalizi primari cota media anuală pentru tulburări mentale și de comportament este de 8.9% cu valoarea cea mai mică de 7.7% în anul 2006 și valoarea cea mai mare de 11.2% în anul 2002.

Caracteristica după vârstă a scos în evidență, că pentru perioada anilor incluși în analiză cota cea mai mare revine vârstei până la 29 de ani: Dacă în anii 2000- 2002 cota a fost mai mare decât 50.0% (58.8%, 52.0% și 55.2%, respectiv), atunci în următoarele ani se observă micșorarea de la 38.9% (a.2003) până la 26.0% (a.2005). Respectiv, începând cu anul 2004 s-a mărit cota persoanelor cu dizabilitatea în grupele de vârstă de 30-39 și 40-49 de ani.

În funcție de gen s-a stabilit raportul de 1.0 : 1.2 dintre bărbați și femei.

Populația rurală este afectată de 1.5 ori mai frecvent decât populația urbană.

Prezintă interes analiza locului invalidității prin tulburări mentale și de comportament în structura generală. S-a obținut, că în structura invalidității după forme nozologice profilul analizat este plasat pe locul IV în anii 2000 și 2001. În următoarele trei ani (2002 – 2004) – pe locul III, în anii 2005 și 2006 – pe locul V și în anul 2007 – pe locul VI.

În a.2008 în Republica Moldova au fost înregistrate 1369 de invalizi primari cu tulburări mentale și de comportament, din ei copii în vârstă de la 0 până la 17 ani 11 luni 29 zile constituie 27.4%.

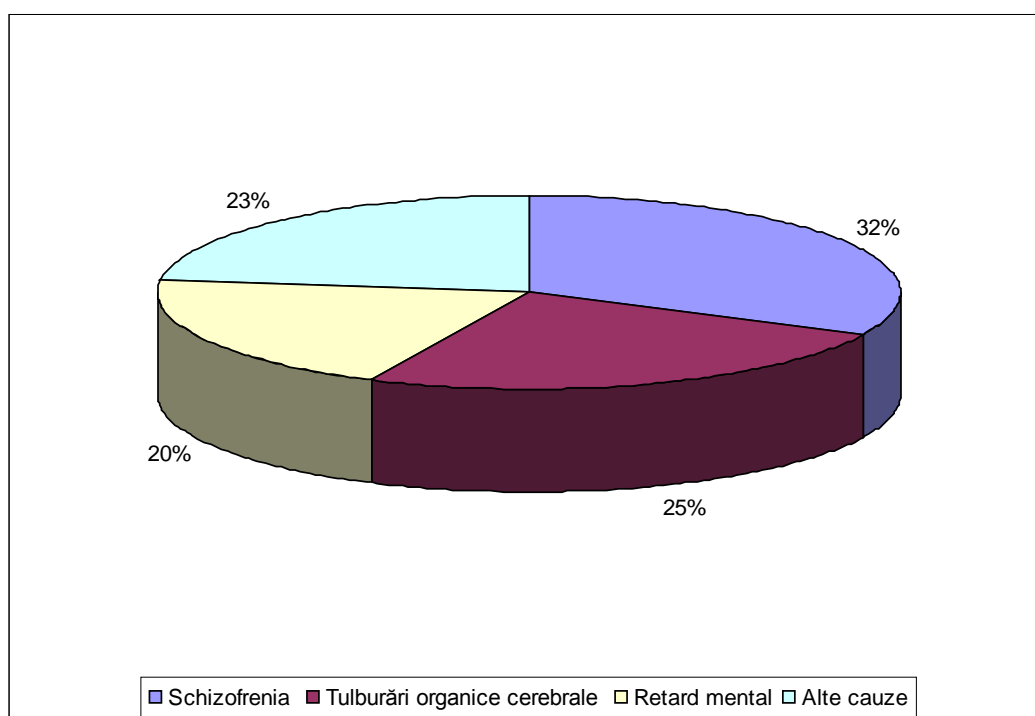

Fig.1. Structura invalidității prin tulburări mentale și de comportament după cauze a.2008,(%).

Structura internă tulburărilor mentale și de comportament este alcătuită din următoarele boli: retard mintal, tulburări mentale organice și afective cu caracter psihotic și cu demența și schizofrenia, tulburări schizotipale și tulburări delirante. În Fig.1 este prezentată structura invalidității prin tulburări mentale și de comportament după cauze pentru a.2008.

Pentru acestea trei patologii revine 76.9% din toate maladiile psihice.

În structura invalidității după grade a fost primit, că cota majoră revine pentru gradul accentuat cu reducerea capacităților vitale în limitele de la 50.0 până la 74.0% (grupa II).

Pentru determinarea tendinței nivelului invalidității prin tulburări mentale și de comportament a fost făcută analiza în baza indicatorului de frecvența fenomenului analizat. Analiza acestui indicator n-a permis să stabilim, că se observă o tendință de creștere până la 31.9 (a.2005) și descreștere până la 27.5 (a.2007) la 100 mii de locuitori. Peste media pe republică s-a înregistrat în mun.Bălți și raioanele Cimișlia, Șt.-Vodă, Șoldanești, Sîngerei, Soroca, sub media – în raioanele Ungheni, C-Lunga, Hîncești, Drochia.

La finele a.2004 numărul total de bolnavi care au avut grad de dizabilitatea (cazuri noi și vechi) cu tulburări mentale și de comportament – 25009, acest număr are tendința de creștere în fiecare an de analiză. Către a.2008 numărul total de bolnavi cu grad de dizabilitatea s-a mărit cu 3144 și constituie 28661.

Concluzii

1. În structura invalidității primare tulburări mentale și de comportament în perioada anilor 2000-2008 au fost plasate de la locul III (aa.2002-2004) până la locul VI (a.2007), iar frecvența se menține la același nivel cu media anuală de 29.9 la 100 mii de locuitori.

2. Caracteristica după vârstă a scos în evidență, că cota cea mai mare revine vârstei până la 29 de ani (58.8%, 52.0% și 55.2% în anii 2000- 2002), începând cu anul 2004 s-a mărit cota persoanelor cu dizabilitatea în grupele de vârstă de 30-39 și 40-49 de ani. În funcție de gen s-a stabilit raportul de 1.0 : 1.2 dintre bărbați și femei.

3. În profilul „Tulburări mentale și de comportament” trei patologii: retard mintal, schizofrenie, tulburări de personalitate și de comportament datorită leziunilor organice

Bibliografie

1. Sănătate Publică în Moldova. Anuar statistic, aa.2000 – 2008 Centrului Național de Management în Sănătate.
2. Serbin V., Grejdeanu T. Expertiza medicală a vitalității. Chișinău, 2006, p.63 – 74.
3. Spinei L. Caracteristica invalidității populației din Republica Moldova. Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină. Chișinău, 2007, p.109 – 111.
4. Tulchinsky Th. H., Varavicova E. A. Noua The New Public Health. An introduction for the XXI century, ULYSSE, p.310.
5. Zanoschi G. Sănătate publică și management sanitar. Iași, 2003, p.64 – 66.

ASPECTELE MEDICO-SOCIALE ALE INVALIDITĂȚII INFANTILE DIN RAIONUL UNGHENI

Lilia Scurtu

IMSP Centrul Medicilor de Familie Ungheni, Școala de Management în Sănătate Publică

Summary

Some medico-social aspects of infant disablement in district Ungheni

The paper presents a study based on official statistics data about on infant disablement in the Republic of Moldova and the district Ungheni during the years 2000 – 2007. The study